

TẬP ĐỌC
CHÚ Ở BÊN BÁC HỒ
(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kĩ năng đọc thành tiếng :

– Đọc trôi chảy cả bài. Đọc đúng các từ ngữ dễ phát âm sai : *dài dằng dặc, đảo nổi, Kon Tum, Đăk Lăk, đở hoe,...*

– Biết nghỉ hơi đúng sau mỗi dòng thơ và giữa các khổ thơ.

2. Rèn kĩ năng đọc – hiểu :

– Hiểu các từ ngữ trong bài, biết được các địa danh trong bài.

– Hiểu nội dung của bài : Em bé ngây thơ nhớ người chú đi bộ đội đã lâu không về nên thường nhắc chú. Ba mẹ không muốn nói với em : chú đã hi sinh, không thể trở về. Nhìn lên bàn thờ, ba bảo em : chú ở bên Bác Hồ. Bài thơ nói lên tình cảm thương nhớ và lòng biết ơn của mọi người trong gia đình em bé với liệt sĩ đã hi sinh vì Tổ quốc (các liệt sĩ không mất, họ sống mãi trong lòng những người thân, trong lòng nhân dân).

3. Học thuộc lòng bài thơ

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

- Tranh minh họa bài đọc trong SGK.
- Một số hình ảnh về bộ đội treo ở lớp (nếu sưu tầm được).
- Bản đồ để giải thích vị trí của dãy Trường Sơn, đảo Trường Sa, Kon Tum, Đăk Lăk.
- Bảng phụ viết bài thơ để hướng dẫn HS học thuộc lòng (nếu cần).

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

Bốn HS tiếp nối nhau kể lại 4 đoạn câu chuyện *Ở lại với chiến khu* và trả lời các câu hỏi về nội dung mỗi đoạn.

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Gắn với chủ điểm *Bảo vệ Tổ quốc*, hôm nay các em sẽ được học bài thơ *Chú ở bên Bắc Hồ*. Bài thơ nói về tình cảm của những người thân trong gia đình, tình cảm của nhân dân với các liệt sĩ đã hi sinh trong cuộc chiến đấu để bảo vệ Tổ quốc.

2. Luyện đọc

a) *GV đọc diễn cảm bài thơ* : Hai khổ thơ đầu : đọc với giọng ngây thơ, hồn nhiên, thể hiện băn khoăn, thắc mắc rất đáng yêu của bé Nga. Khổ cuối : đọc với nhịp chậm, trầm lắng, thể hiện sự xúc động nghẹn ngào của bố mẹ bé Nga khi nhớ đến người đã hi sinh.

b) *GV hướng dẫn HS luyện đọc, kết hợp giải nghĩa từ*

- Đọc từng dòng thơ.

HS tiếp nối nhau – mỗi em đọc hai dòng thơ (một, hai lượt). GV phát hiện và sửa lỗi phát âm cho các em (nếu có).

- Đọc từng khổ thơ trước lớp.

HS tiếp nối nhau đọc 3 khổ thơ (hai lượt). GV kết hợp nhắc nhở các em nghỉ hơi đúng ; nhấn giọng từ ngữ biểu cảm và thể hiện tình cảm qua giọng đọc. VD :

Chú Nga đi bộ đội /

Sao lâu quá là lâu ! //

Nhớ chú, / Nga thường nhắc : //

– Chú bây giờ ở đâu ?//

Đọc đúng giọng các câu hỏi liên tiếp :

Chú ở đâu, / ở đâu ? //
Trường Sơn dài dằng dặc ?//
Trường Sa đảo nổi, / chìm ?//
Hay Kon Tum, / Đắk Lăk ?//

– GV giúp HS nắm các địa danh được chú giải cuối bài (*Trường Sơn, Trường Sa, Kon Tum, Đắk Lăk*), giải thích thêm từ : *bàn thờ* (nơi thờ cúng những người đã mất ; con cháu, người thân thắp hương tưởng nhớ vào những ngày giỗ, Tết.)

- Đọc từng khổ thơ trong nhóm.
- Ba HS tiếp nối nhau đọc 3 khổ thơ.
- Một HS đọc cả bài.

3. Hướng dẫn HS tìm hiểu bài

– Một HS đọc thành tiếng khổ thơ 1, 2, cả lớp đọc thầm lại, trả lời câu hỏi : *Những câu nào cho thấy Nga rất mong nhớ chú ?* (Chú Nga đi bộ đội, Sao lâu quá là lâu !, Nhớ chú, Nga thường nhắc : *Chú bây giờ ở đâu ?, Chú ở đâu, ở đâu ?...*)
– Cả lớp đọc thầm khổ thơ 3, trả lời :

+ *Khi Nga nhắc đến chú, thái độ của ba và mẹ ra sao ?* (Mẹ thương chú, khóc đỗ hoe đôi mắt. Ba nhớ chú ngược lên bàn thờ, không muốn nói với con rằng chú đã hi sinh, không thể trở về. Ba giải thích với bé Nga : Chú ở bên Bác Hồ.)

+ *Em hiểu câu nói của ba bạn Nga như thế nào ?* (HS trao đổi nhóm, trả lời. VD : Chú đã hi sinh. / Bác Hồ đã mất. Chú ở bên Bác Hồ trong thế giới của những người đã khuất. / Bác Hồ không còn nữa. Chú đã hi sinh và được ở bên Bác.)

+ *Vì sao những chiến sĩ hi sinh vì Tổ quốc được nhớ mãi ?* (HS trao đổi nhóm, phát biểu. GV chốt lại : Vì những chiến sĩ đó đã hiến dâng cả cuộc đời cho hạnh phúc và sự bình yên của nhân dân, cho độc lập tự do của Tổ quốc. Người thân của họ và nhân dân không bao giờ quên ơn họ...)

4. Học thuộc lòng bài thơ

– GV hướng dẫn HS học thuộc lòng tại lớp từng khổ, cả bài thơ theo cách xoá dần chữ chỉ giữ lại những từ ngữ đầu dòng thơ (*Chú Nga – Chú ở đâu – Mẹ*). Cũng có thể cho HS đặt giấy che dần bài thơ trong SGK, kéo tờ giấy sao cho chỉ xuất hiện dần 2 dòng thơ theo hiệu lệnh của GV.

– HS thi đọc thuộc lòng từng khổ, cả bài thơ theo các bước sau :

+ Hai nhóm (mỗi nhóm 3 HS) tiếp nối nhau đọc thuộc lòng 3 khổ thơ.

+ Một HS đọc những từ ngữ mở đầu khổ thơ, chỉ định bạn bắt kì đọc thuộc lòng cả khổ thơ.

+ Ba, bốn HS thi đọc thuộc lòng cả bài thơ.

Có thể yêu cầu HS gập SGK. GV giữ lại trên bảng các tiếng đầu dòng thơ. HS nhìn các từ ngữ còn lại trên bảng tiếp nối nhau đọc thuộc từng khổ, cả bài thơ. Sau đó, GV xoá hết bảng, những HS đọc tốt được quyền chỉ định bạn bắt kì đọc thuộc từng khổ thơ (theo từ ngữ đầu khổ thơ mình nêu) hoặc đọc thuộc cả bài.

- Cả lớp bình chọn bạn đọc thuộc, đọc bài thơ gây xúc động trong lòng người nghe.

5. Củng cố, dặn dò

- GV nhận xét tiết học.

- Yêu cầu HS tiếp tục về nhà HTL bài thơ. Đọc trước nội dung BT2 trong tiết LTVC tới, tìm đọc sách hoặc hỏi cha mẹ về các vị anh hùng để chuẩn bị nội dung kể ngắn về một vị anh hùng mà em biết rõ nhất trong 13 vị mà sách liệt kê.